7

CELEBERRIMO VIRO

DD. CAROLO-TUSSANO VERMOND,

CHIRURGIÆ MAGISTRO PERITISSIMO,

REGIÆ CHIRURGIÆ ACADEMIÆ CONSILIARIO,

REGINÆ CHRISTIANISSIMÆ

PRO RE OBSTETRICIA CHIRURGO SAGACISSIMO, &c. &c.

IN GRATI ANIMI MEMORIAM.

HAS QUALESCUMQUE LABORUM PRIMITIAS

OFFERT, DICAT, VOVET ET CONSECRAT

EJUS DEDITISSIMUS ALUMNUS,

G. C. BY,

REGII CHIRURGIÆ COLLEGII CANDIDATUS.

DE RUPTO
IN PARTU UTERO.

THESES
ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

I.

UBI primùm ardere incipiunt partûs dolores, vix ac ne vix quidem eventum præsagire licet; tot obstare possunt causæ! tot nasci obices! tot denique occurrere accidentia! Etsi accedunt contractiones & iterantur; etsi legitimis conatibus os uteri dilatatur, explicatur, attenüatur; etsi collectæ, ruptis membranis,

effluxerunt aquæ, caputque infantis progreditur; etsi denique, nec hæmorragiâ nec convulsionibus corripitur paritura mulier; attamen faustum nuntiare successum non decet. Ecce subitò remittunt dolores, & inquirenti causa patet: vel caput infantis obliquè situm, vel incuneatum, vel ipse fœtus perversè compositus, vel renitens os uteri, vel denique pelvis vitium quodlibet, irrita parientis conamina reddunt; & licet jam pluriès feliciter parturierit mulier, fœtum de novo in lucem edere nititur incassum. Quid inde? Ars subveniat necesse est. Sed beneficæ fidens naturæ obstetricans, periculum in morâ non judicat, cunctatur; intereà recrudescunt dolores, fœtum inæqualem inæqualiter premit uterus summè moliens, repetitis contractionibus resistit immobilis infans; quâ plus eminet parte, oppositum visceris parietem contundit, debilitat, lædit, imminet ruptura uteri, & reverâ accidit. Hac de strage disceptaturi, quædam de utero gravido præmittemus.

I I.

Ex anatomiâ patet uterum fibris muscularibus diversimodè dispositis, mirum in modum replicatis, decussatis, intricatis, textu cellulosо, *vasis nervisque instrui. Vasa sanguifera*, ab hypogastricis & spermaticis oriunda, ad matricis latera externè protenduntur, totam visceris substantiam tortuosè perreptant, sinus alluunt, in superficie internâ dein hiant. Sic antè & post graviditatem; at in prægnantibus fit mutatio, primo gestationis tempore vix sensibilis, sed versùs tertium quartumve mensem valdè notabilis. Ampliatâ uteri cavitate expanduntur fibræ, explicantur vasa, rectiori viâ incedunt, uberiorique latice sanguis affluit, potissimùm eâ sede quâ hæret massa quam placentam nuncupare solent. Hinc videtur quantùm à vacuo differat uterus gravidus ratione sitûs, figuræ, molis ac crassitiei. Qui

enim vacuus partem pelvis infimam inteſtinum rectum inter & veſicam occupat, accreſcente ovo, ſensìm ac ſensìm dilatatus & expanſus in ventrem aſſurgit: figuram pyriformem in rotundam mutat, tali mole creſcit & augetur ut circà graviditatis terminum, inteſtina undique repellens, cavum abdominis ferè ſolus adimplere videatur. De cauſâ quæ proximè uterum expandit dudùm diſceptatum eſt: à latice in amnii cavum jugiter ſtillante produci creditur hic effectus, & unicuique veriſimile videtur (1). De hujus viſceris craſſitie, tempore geſtationis, magna lis eſt. Uterum nihil amittere craſſitiei ſuæ, contra autem inſpiſſari pertinaciter contenderunt plurimi ac celeberrimi auctores (2), quam craſſitiem venarum ſanguine turgidarum ſummæ dilatationi tribuebant (3). Hos omnes in errorem delapſos, cum aliis non minoris ſubſellii ſcriptoribus (4) poſſumus aſſerere; invitis enim conſtat adverſariis, gravidæ ventrem contrectanti ſenſiles eſſe infantis motus, ejuſque partes quandoque diſtingui poſſe ac ſi charta tantùm dextram contrectantem inter & uterum eſſet interpoſita. Inſuper ſi gravidum ſecueris uterum, & adhuc amnii liquore refertum, hujus tenuitas patebit (5). Erroris ergo

---

(1) Cel. M. Piet. Diſſertation ſur les eaux de l'Amnios, p. 46.
Cel. M. *David*. *Diſſert. ſur* l'uſ. des eaux de l'Amnios, p. 8.

(2) Inventi gloriam ſibi tribuit *Dulaurens*. Anat. Lib. 7. Cap. XI. p. 339. — Craſſam matricis ſuſtinet ſubſtantiam Roſſet. de part. Cæſar. Edit. Bauhin. p. 4. — Deventer qui in Mauriceum inſurgit. nov. lumen. c. 8. Mery in act. Reg. ſcient. 1702. p. 292. — Heiſt. Comp. Anat. notâ 31. — Nortwyk. inter rariſſima ponit ſi quandoque extenuetur. *uter. hum. gravid.* p. 111. craſſam ſe vidiſſe refert Hall. El. phyſ. t. 7. p. 57.

(3) Haller. l. c. p. 58. - Heiſt. l. c. Rœderer. El. obſt. §. 52. — Muller. de utero rupto. §. 35.

(4) Galenus de Anat. uteri c. 8. — Avicenna lib. 3. fol. 21. tract. 1. c. 1. Ætius tetrabibl. 4. Serm. 4. c. 1. — Mauriceus, Traité des maladies des femmes groſſes, C. 4. p. 21. - Stalp. vander Wiel obſ. Rar. Cent. poſt. pars. prior. obſ. 30. p. 316. - Dionis. operat. p. 165. Cel. M. Piet. l. c. p. 47.

(5) Cel. M. Piet. l. c. p. 43.

causa fuit quod matricem vacuam & jam contractam incidebant; fœtum quidem habebat contentum, sed fluxerant aquæ & jam contrahebatur uterus; tunc temporis crassum invenêre, nec mirum. Nec magis favebit venarum amplitudo, duntaxat enim in placentæ areâ turgescunt, & in omni aliâ uteri substantiâ planè exangues videntur, sicuti & sinus qui aliundè arctissimi; hinc per transennam observare liceat, in hysterotomiâ si placentæ areæ parcat Chirurgus, vix aliquid sanguinis effluere (1).

III.

Ex hac tenui substantiâ fœtui expellendo minùs inservire uterum non consequitur, sed quantùm, in partu impedito, rupturæ faveat illa dispositio facilè dignoscitur. Etenim ubicumque obnitenti & sese contrahenti utero nimiùm resistit fœtus, ibi viscus dilacerari potest (2). Tanti infortunii ætiologiam explanare intricata res est.

---

(1) L'incision de la matrice ne donna pas une seule goute de sang. *Vid.* Récit utile & curieux, Edit. an. 1740, a cel. M. Souchay, de sectione Cæsareâ à Cel. M. Soumain celebratâ — Idem evenit in eâ quam an. 1768. Celebravit noster celeberrimus Magister Vermond. Nos autem non latet quandoque hœmorragias esse observatas, non negat *Rossetus*, & vidimus semel, operante tamen Chirurgo peritissimo; sed hìc fortè, ut aliàs, in causa fuit sectio inferiùs celebrata: uteri collum & vaginæ superior pars dissecta erant. Ab alio quoque incisa fuit sedes placentæ, & exinde hæmorragiam subiisse mulierem notum est.

(2) Ad fundum rumpi potest uterus. Guillemeau, liv. des Accouch. obs. 9. — Simon Scholsius in Eph. nat. cur. d. 1. A. 2. obs. 85. p. 159. — Lamotte obs. 391. Ad latera, & propè collum, quod sæpiùs observatum, Guillemeau, l. c. obs. 1. Salmuth, apud schenkium. p. 12. = Andr. Low. nat. c. d. 2. A. 9. obs. 115. p. 194. Stalp. v. der Wiel. c. 1. obs. 66. Mauriceau obs. 251 & bene multi. Rupturâ vaginæ fœtus in ventrem delapsus Saviard obs. 25. p. 131.

Causas tamen in externas & internas dividemus. Quidquid prægnantis abdomen percutere vel suggillare valet, pro causâ habeatur externâ; ictus scilicet, lapsus, nisus violenti (1), validæ compressiones, quibus præcessis ita læditur jam attenuata matricis substantia, ut dum in fœtum reluctantem se contrahit in partu, hujus resistentiâ rumpatur; rupturæ etiam ansam præbere poterit inscièe percontans, iterato tactu, inconsiderata manus. Internæ causæ vel à matre, vel ab infante pendent; ab infante, si sit malè compositus (2), si caput nimium, aut incuneatum, aut malè situm (3). Ex parte matris, uteri morbus & læsio (4), tenuitas (5), deviatio, vitiata pelvis (6), tandem quæ omnia partum aut retardare aut impedire possunt. Hæc autem duntaxat rupturæ favent, si quidem fœtu reluctante, propriâ actione se ipsum dilacerat uterus (7).

---

(1) Mulier valens & vegeta, quatuor ante partum septimanis, prona & in genua cadens, sonum quemdam in ventre, tanquam crepaturam *audivit*, statimque reliquo gestationis tempore solito tristior, ponderosior, & pallidior fuit, *comedit* tamen, *dormivit*...., de pondere potius interdùm quam de dolore ventris *conquesta* præfixo partûs tempore dolores *sensiit*, sed frustra, ac tandem eâ extinctâ & apertâ *absolutissimus fœtus* in sanguine materno in medio abdomine *natabat*, nullâ putredine *infectus* aut fœtore *gravis*. Apud. th. Barth. *de ins. part. viis, obs. Jo. Casp. Faussii, p. 76. A* lapsu uterum ruptum etiam refert Belhing. diss. de rupt. utero.

(2) Hild. C. 1. obs. 64. Extra vergente sinistrâ manu. -- Dextrâ ad scapulam Scholsius l. c. La Motte, obs. 392.

(3) Mauric. obs. cit. D. Thibault in diario med. mensis Novembris 1754.

(4) Hild. C. 1. obs. 67.

(5) Stalp. v. der Wiel. Cent. post. p. prior. obs. 30. p. 315.

(6) Joh. Jac. Harderus. nat. cur. dec. 3. A. 5. & 6. obs. 133.

(7) Fœtûs uterum quatientis convulsionibus, rupturam tribuunt complures, & imprimis, Cel. M. Levret; salvâ summi viri memoriâ, qui longo felici *praxeos* decursu casum hunc nunquam vidit, hæc infirmari potest opinio. Post eruptas aquas uteri contracti minuitur capacitas; coarctatur

His reverâ causis occurrentibus, effusis aquis, etenim ferè nunquam ante summos nisus adhibet mulier; vehementiores exercet viscus contractiones, qui status si diu perduret, tandem rumpitur uterus, unde impeditâ naturali viâ, infanti sive sano, sive mortuo via quandoque patet, quâ toto corpore cum secundinis (1), aut pedibus (2), aut capite (3), aut medio corpore (4) in ventris cavum prorumpit. Quæ varia frequentius olim observata; at melioris hodiernæ *praxeos* usu rariora.

I V.

Ubi, partu impedito, acriter urgent repetitæ contractiones; pungitivoque, nec non constanti semper & eodem loco, dolore queritur mulier, nec tamen ulteriùs progreditur infans; attendas, jam de matricis crepaturâ metus est. Tunc si fœtum non convertas, vel aliâ arte quam primùm extrahas: periculum in morâ. His neglectis mediis, mox exclamat enitens, auribus instrepit fragor (5), remittunt dolores, dein cessant omninò, stillat sanguis, locum formamque mutat abdominis tumor;

---

infans, & eò magis, quod magis urgent contractiones, ita ut infantis egressui si sint obstacula, quasi inter prelum hunc comprimi demonstrat experientia. Non negamus subsidente viscere moveri fœtum, nec convulsionibus corripi posse, contendimus tantùm, ut ex nostris patet observationibus, ab utero pelli fœtum immobilem & ab eo si quolibet obice renitatur, viscus sed passivè rumpi.

(1) Scholsius l. c. M. Thibault des Bois, in diar. Med. mensis Maii 1768. M. Lambron, Chirurg. Aurelianensis. & act. præses uti dicemus.

(2) Hild. C. 4. obs. 57.

(3) Id. C. 1. obs. 64. quod etiam observavit cel. M. Robin.

(4) Reiselius. nat. cur. d. 11. A. 7. obs. 10. Gregoire. Hist. Reg. Scient. Acad. 1724. p. 36. art. 5.

(5) Heist. l. c. Roederer. l. c. §. 764. Belhing. l. c. — Robin. — Lambron. — Actûs præses & alii.

quæ

quæ modò dirè torquebatur, nunc quieta apparet prægnans; ſed eheu! fallax malacia proximam prænuntiat procellam; mox horrenda malorum cohors, properato curſu, advolat, ſcilicet languedo, pulſus tenuis, nauſeæ, vomitus, ſingultus, extremorum frigus, crebra animi deliquia, in quibuſdam convulſiones. Quæ quidem cum occurrunt, rupturæ trahi poteſt ſuſpicio; tactu autem certò ſcies. Digito inquirenti, anteà obvium, fruſtra quæritur caput (1); per uteri rupturam dextræ via patet; ſub tegumentis diſtinctè fœtûs devii partes attrectare eſt (2). Aut ſi pars quædam infantis extra genitalia propendeat, ex allatis modo ſignis haud difficiliùs de morbo judicabis; quod quidem arduum ſanè, & magis ſi caput obvium incuneatur.

(1) Thibault des Bois, l. c. Cel. M. Deleurye, nota 4. pag. 12.

(2) Anno 1776, menſis Octobris 30 die accerſitus Cl. actûs præſes ad pauperculam parochiæ St. Euſtachii, trium liberorum matrem, defunctam horâ ſeptimâ matutinâ a partu denegato. Solo tactu abdominis inæqualiter tumefacti, præcipuè ad umbilicum latere dextro, fœtus pedes hìc facilè diſtinxit. Mortis cauſas & ſymptomatum ſeriem ab obſtetricibus ſciſcitatus, tres continuos dies, partûs dolores acerrimos paſſam fuiſſe audivit, ſed præcipuè versùs oſſa pubis: quo quidem dolore ſemper & in eodem conſtanti loco, pridie adhuc diriore cruciata, *ſubitò exclamaverat, dein crepitu quodam audito, quieverant* dolores, immò abhinc omninò remiſerant. Tum ſublevatam ſeſe affirmabat mulier, ſed mox heu! recruduerunt accidentia; horâ decimâ ſerotinâ, ſingultire incæpit prægnans, liquores nunc atro virides, nunc croceos totâ nocte evomuit, dum tandem viribus fractis deficiens, vitâ placidè deceſſit. Hujus ce infortunii teſtem deſiderans, Cel. M. Piet vicinum advocavit cl. præſes. Quo advento, inciſis tegumentis apparuêre pedes ubi diximus, fœtus tranſverſè ſitus, caput ponè uterum, facies ſuperna; funiculus inter infantis crura; ad capitis latus placenta; uterus contractus jam voluminis $\frac{3}{4}$ imminuebatur, in collo antrorſùm tranſverſâ aperturâ diſruptus, cœteròquin ſanus aſpiciebatur. Inciſo viſcere, in fundo apparuit prior placentæ ſedes. Minima duo ſanguinis in abdomine reperta ſunt coagula.

V.

Tam funesti morbi accidentibus non inconsultè pensitatis; inter pessimas haberi prognosin nemo inficias ibit. Periculosæ plenum opus aleæ facilè dijudicatur uteri sectio, vel peritissimâ manu celebrata; quantum à fortiori discriminis secum afferunt dilacerationes subitaneæ & rupturæ quibus frequenter imminet gangræna. Sæpè sœpius cum desperata res est requiritur auxilium; aut si maturè, jam gravidæ periculo territi, jam mulierculárum clamoribus & consiliis molestè fatigati, vel præjudicatâ opinione abrepti, unicam operationem respuunt parentes & amici. Aliàs etiam, fatali quodam operandi metu, tristi fato permittitur mulier, & sic ingravescente ad ultima morbo, nunc viribus paulatim deficiens, nunc convulsionibus correpta, miserè occumbit (1).

V I.

Quod autem infaustissimi sit ominis uteri ruptura, non ideo tamen omnis spes abjicienda, præsertim in non nimis extenuatâ muliere. *Arti viam detexit natura. Quandoque fœtum in ventre* dissolutum, aperto abscessu externo foras eliminavit (2). Aliundè

(1) Aliæ placidè vitâ decesserunt. Low. l. c. -- Scholsius, l. c. -- Stalpart vander Wiel. l. c. Act. præses l. c. aliæ in convulsionibus. Haller opusc. pathol. obs. 38. hist. tertiâ. Belhing. l. c. M. Robin.

(2) Mainald, de part. prodig. in quo à rupto utero, in ventris dextrum latus irruit infans, quo relicto ita convaluit mulier ut paulo post de novo imprægnata fuerit, idem evenit secundo partu. Hic infans in latus sinistrum. Tribus quatuorve mensibus elapsis, alter abscessu spontè aperto propè umbilicum dextrorsum, exemptus est, & alter factâ sectione ubi magis pars prominebat in latus sinistrum. Convaluit mulier. Leg. in Planque, Dict. T. I, p. 167. --

patet ex obſervationibus, plures ex vulneribus in abdomine ſimul & utero gravido inflictis, ſanatas & ſuperſtites evaſiſſe mulieres(1);

Alterum extat in le Dran, obſ. 92, exemplum à M. Metivier communicatum, aperto abſceſſu gangrænoſo eliminatus eſt infans. Hìc tubariam ſuſpicatur conceptionem M. le Dran, verùm amnii liquoris per vulvam effuſio, per partûs dolores, uteri rupturam ſatis demonſtrat. -- Caſum non minùs mirandum Cl. actûs præſidi communicavit D. Halot. D. M. P. in hoc effluxis aquis, fœtum educere fruſtrà conata eſt prægnans, remiſſis doloribus convalentem credebant, ſed tribus elapſis menſibus, abſceſſu in abdomine laborabat, ſponte aperto duobus in locis, tenuiſſimis hiatibus, in magnum urbis Noſocomium (l'hôtel Dieu) abiit; per fiſtulas inciſis & muſculis & Peritoneo apparuit fœtus jam putreſcens, fluebat pus; inteſtinum colon ulceratum videbatur, artificiali cum ano convaluit mulier; nunc omninò reſtituta vivens & rectè valens.

(1) Anno 1588, 11a. Martis, mulier gravida tribus juxtà umbilicum digitis dextrorſum verſus, glande plumbeâ è ſclopeto confoſſa eſt; fœtum utero conclusum à ſummo humero dextro ad lumbum oppoſiti lateris trans medium pulmonem & diaphragma totum penetravit glans. Seſqui horâ poſteà fœtum enectum cum ſecundinis non multùm ægrè peperit.... convaluit mulier. Roſſet. de part. cæſ. Hiſtor. memorabilis, p. 215. -- Aliud exemplum legere eſt, ex. J. Mart. Reichard. anno 1735. Cauponis uxor gravida, ita vulnerabatur ictu ſclopeti minimi, globulis plumbeis quorum alii in ſcapulam ſiniſtram, alii in brachium, &c..... Præter hæc vulnera leviora, præcipuum reperiebatur in abdominis ſiniſtro latere, latitudine manûs ſub umbilico obliquè verſus dextrum, cujus finis cum ſpecillo ſciſcitatorio non potuerat attingi....viſo ſanguine in lipothimiam incidit mulier, vomitu paulò poſt correpta eſt. Craſtinâ die urgebant partûs dolores, quibus ingruentibus, & effluxis aquis paulo poſt & momento citiùs ſanum & benè formatum filiolum in lucem edidit... ſed mox ubi læſio quærenda eſſet innotuit, nempè recens nato infante à ſordibus adhærentibus abluto, vulnus à globulo plumbeo ciceris majoris magnitudine inflictum, ſuper infantuli dextri lateris claviculâ in conſpicuum venit; ex quo fruſtulum linteaminis induſii vi machinæ ignivomæ decerpti, ac illuc delati extrahebatur, globulus autem demùm 24 ejuſdem menſis ex cute ferè papyraceâ factâ exſcindebatur...... Superatis accidentibus graviſſimis, ſanata eſt, ſed longo tempore, mulier. Vid. Diſſert. de utero gravidæ unà cum fœtu vulnerato. in Diſp. Chirurg. ſel. ab Hallero. t. 5. p. 102.

hinc ineluctabili fato prægnantem eripiendi spes non mediocris affulget. Statim ergo post uteri rupturam (ut cum matre servetur si possit) fœtus quàm celerrimè extrahendus. Quibus autem mediis utetur Chirurgus, hoc opus. Quando pedibus arreptis, aut aliter naturali viâ educi potest infans, seligendam hanc methodum autumant (1) : vera hæc apparet indicatio ; presenti mitiori auxilio, quamlibet sectionem horrescit Chirurgus. Verùm si variæ recensentur & perpenduntur observationes, soli sic Rungio hæc methodus (2) prosperè successisse videbitur ; aliæ omnes, partu absoluto, vitâ decesserunt mulieres (3), quas ad orcum deduxit aut viscerum

---

(1) On doit préférer cette voie à l'opération Césarienne, en supposant même que l'endroit de la matrice qui resserre le fœtus fasse quelque résistance, Cl. M. Simon, in act. Reg. Chir. Acad. t. 2. p. 322.

(2) Heist. inst. Chir. t. 2. p. 728.

(4) La Motte, l. c. Haller, l. c. Hist. 1 & 2. Burton t. 2. obs. 7. p. 172. vertente cl. Le Moine. -- hoc anno die mensis Maii 23a. mulier annorum 33, quatuor liberorum mater, quintâ vice gravida, metam tangens, partûs dolores interdùm experiebatur ; per 48 horas paulatim effluxêre aquæ, caput obvium tactu explorabat obstetrix, 25a urgebant dolores, sed non ultrà progredi videbatur infans ; hâc die horâ quintâ pomeridianâ advocabatur cel. M. Deleurye, qui caput sed obliquè situm, cute tumefactâ, agnovit. Quòd semper facilè pepererat ritè conformata mulier, hoc in partu sic succedere posse existimavit. Pulsus erat frequens & durus, sanguinem è brachio mittendum judicavit ; quo peracto remiserunt dolores ; 26a denuò urgebant contractiones ; caput licet obliquum in pelvi superius fretum progredi videbatur. At repentè nisibus ingruentibus, de infantis insolito motu querentem, simulque se suffocatam dicentem, & imi ventris calore vexatam audivit obstetrix, quæ statim mulierem tetigit, sed frustrà caput quærebat ; tunc cel. M. Deleurye manum, horâ serotinâ sesquiundecimâ, imploravit. Anteà digito obvium caput nusquam occurrit. Digitum mœconio sordidum reducit. Collocatâ Prægnante ad partum præternaturalem, femur & pedem invenit, traxit, & absque ullâ difficultate totum unà cum secundinis exemit infantem, cui circa collum ter contortum fuisse funiculum asserit obstetricans. Rursùs illapsâ manu in uterum, intestina tetigit, & incassùm reducere tentavit. De rupturâ uteri certior factus, morituram

ſuggillatio, aut ſanguis in abdomen diffuſus. Quâ enim viâ, retracto viſcere, diffluerет humor ? evocari ne poterit injectionibus in uterum & per crepaturam in abdomen miſſis, uti monet cel. Crantz ? At à ſuomet ipſe conſilio diffidit, moxque ad ſervandam puerperam ſectione evacuandos humores præcipit (1). Anceps ſanè hoc in caſu Chirurgia.

Aliud autem eſt, ſi toto corpore in ventrem proruerit infans, aut ſi arte per naturalem viam educi nequeat. Unica tunc ſupereſt tentanda gaſtrotomia, dura cogit neceſſitas, ratio dictitat, probat experientia (2). Itaque quo loco magis eminent infantuli partes, hìc cautè incidatur abdomen, peractâque ſufficienti ſectione, cum ſecundinis extrahatur fœtus; quantùm licet evacuentur liquida, ſi quæ ſint, auferatur grumoſus ſanguis, & ut in hyſterotomiâ deligetur vulnus. At ſi pars infantis ita retineatur ut abſque viſcerisdilaceratione adduci nequeat, incides-ne uterum,

---

uxorem conjugi præfatus eſt; & reverâ elapſis horis quindecim, convulſionibus miſerè cruciata obiit. 28ª manè apertum eſt ejus cadaver adſtantibus MM. Leſne, Deleurye & cl. actûs præſide; inciſo ventre vix ſanguinis diffuſi aderat ſeſqui libra; inteſtina inflammata, necnon uterus jam putreſcens, aſpiciebantur; in parte viſceris anteriori tribus digitis ſupra orificium, rupturam ſemi lunarem & laciniatam conſpexerunt, quâ dimidio corpore in ventrem proruiſſe judicari poteſt. In parietale infantis dextro tumor aderat oblongatus, quo patet obliquè ſitum fuiſſe caput infantis, ſicque denegatâ viâ, iteratis contractionibus ſeſe diſrupit preſſione capitis læſum viſcus.

(1) L. c. §. 42.

(2) Anno 1767, 4ª. menſis Octobris die, gaſtrotomiam optimo cum ſucceſſu celebravit expertiſſ. d. Thibault des Bois, Cenomani Chirurgus. vid. in diar. med. menſe Maii 1768. ad vitam rediit mulier. -- Hanc quoque, & quod mirum, bis celebravit in eâdem muliere D. Lambron Aureliani Chirurgus expertiſſimus. 1°. Auguſto menſe 1775. 2°. Menſe Octobris 1778. Poſteà Januario menſe 1781, partu naturali, mulier infantem facilè & brevi tempore edidit hodiè vegetum & validum. In Epiſtolâ ad Cl. act. præſidem notat D. Lambron ter ante primam operationem peperiſſe mulierem, ſed partubus

ex consilio cel. Crantz (1)? Quid vetat? casu supposito, melius est secare quàm dilacerare. Quinimò, si rupturæ labia putredine correpta videantur, & spes salutis remaneat, exsecanda judicamus, Celsi præcepto, *satius est anceps experiri remedium quàm nullum.*

---

difficillimis cum acerrimis doloribus & diuturnis. Duo primi infantes intra pelvim periêre; vixit tertius qui minimus erat. Has reg. Acad. Chir. observationes communicavit.

(1) L. c. §. 37.

Has Theses, DEO JUVANTE, & præside M. GUIDONE-FELICE ALLAN, Artium Facultatis & Chirurgiæ Magistro, Regis, in magno Consilio, Chirurgo ordinario, necnon in Regiæ Familiæ domûs & Franciæ magnâ præfecturâ ad relationes jurato, tueri conabitur GUILLELMUS-CAROLUS BY, Parisinus, præclaræ Artium Facultatis Magister in Universitate Parisiensi, necnon SERENISSIMI PRINCIPIS Biturigum Ducis, Chirurgus ordinarius, Theseos auctor.

PARISIIS.

Die Sabbati 15 *Mensis Junii. Anno Salutis* 1782, *à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.*

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

PRO ACTU PUBLICO

ET

MAGISTERII LAUREA.